

Pred skupnim kongresom SKOJ-a in LMJ

Temeljito politično-ideološko delo med mladino v tovarnah je predpogoj za vzgojo zavednih socialističnih delavcev

Jesenice, 6. decembra.

V enem naših največjih industrijskih centrov — na Jesenicah je bila v nedeljo okrajna mladinska delovna konferenca.

Konferenca je pokazala, da si mladina osvaja in pravilno uporablja sklepe IV. kongresa SKOJ-a, ni pa dosegla zadostne aktivizacije mladine v tovarnah in na vasi. »Mladinska organizacija v železnarni je v zadnjem času sicer vključila nad 250 novih članov, imamo pa še vedno nad 300 neorganiziranih mladincev,« pravi okrajni sekretar Varl Tone v svojem referatu. Enaka pomanjkljivost je v tovarni »Plamen« v Kroplu, kjer je še vedno 20 mladincev, ki niso vključeni v organizacijo. Drugi zelo važen problem mladinske organizacije v tovarnah je pravilno politično vodstvo produkcijskih brigad. So primeri, da so organizacije, misleč, da je dovolj, če so brigade ustanovljene, zanemarile nadaljnje delo v brigadi, ki so bile tako prepuste in vodstvom tovarni.

Diskutanti tovarniških aktivov so ugotavljali lepe uspehe mladinskih brigad, kot n. pr. mladinski aktiv »Tomaža Godca«, ki je v jeseniškem okraju najprej organiziral brigado 25 članov. Aktiv v tovarni »Vorjak« v Lescah je organiziral 12 delovnih brigad, ki so že po prvih dneh brigadnega sistema dela zvišale normo za 55%. V tekmovalstvu s Trzinom so si priborili prehodno zastavico ter v triurnem prostovoljnem sobotnem delu dosegli 60% udeležbo. Mladinski aktiv v železnarni je vključil še 1250 mladincev in mladini v 60 mladinskih brigadah, kar je 70% vse mladine in presegajo povprečno normo do 28%.

Hkrati pa so ti diskutanti sami ugotavljali, da bi bili z boljšim političnim delom lahko dosegli še mnogo večji uspehi. Tovarniški aktivji bodo le z večjo politično-ideološko izobrazbo svojih članov vzgojili mladino v prave socialistične delavce ter tako tudi vodili odločnejšo borbo proti vsem socialnodemokratskim tendencam, s katerimi hočejo nekateri nezaletni elementi ovirati mladino v njenem organizacijskem utrjevanju, kar je zlasti močan pojav v železnarni.

Tovarniški mladini manjka tudi kulturne in družabnega življenja. Tovarniška mladina v Jesenicah in Javornikah je sklenila, da bo predvsem v železnarni osnovala močno kulturno umetniško društvo. Tovarniški aktiv železnarne je, čeprav v začetku z dvomom in negotovostjo, osnoval izralsko skupino, ki je priložila 90% mladine iz železnarne in z igro »Tugomer« žela odlične uspehe v Ljubljani in na festivalu v Beogradu. Toda ostalo je več ali manj sam pri tej akciji. Prav ta uspeh pa dokazuje, da je mogoče močno dvigniti kulturno prosvetno delo. V tej smeri mora torej

MLADINSKA KONFERENCA V PTUJU

V nedeljo so delegati na okrajni mladinski konferenci v Ptuj izbrano obravnavali stanje mladinskih organizacij in naloge, ki jih pred mladino postavlja Partija in IV. kongres SKOJ-a.

V osnovnih organizacijah, kjer je SKOJ pravilno razumel združevanje, so bili doseženi v mladinski organizaciji prav lepi uspehi. Dober primer je skofjevska skupina v tovarni glinice in aluminija v Strnišču. Iz skofjevske aktivke je bilo sprejetih samo po V. kongresu KPJ 47 najboljših članov v Partijo, 17 skofjevcv pa se pripravljajo na sprejem v Partijo s tem, da neprenehoma razvijajo aktivnost med mladino in v produkciji ter proučujejo program in statut Partije in članek »O liku komuniste«.

Vsi, ki so bili sprejeti za kandidate in člani Partije, še nadalje delajo v mladinski organizaciji in so v predkongresnem tekmovalstvu vključili v LMS vsi neorganizirano mladino, ki se sedaj študija udeležuje na sindikalnih skupinah, se posebej pa študira po enotnem programu Centralnega sveta LMJ. V predkongresnem tekmovalstvu je mladina organizirala v tovarni 17 mladinskih brigad, v katerih je vključena zdaj vsa mladina, ki je zaposlena v produkciji. Nameščenka mladina in industrijska mlada pa je vključena v brigade prostovoljcev, ki pomagajo pri gradnji zaščitnih domov. Napravili so že 2000 delovnih ur.

Mladinske proizvodne brigade dosežajo v produkciji prav lepe uspehe. Kovarska brigada presegla normo od 40 do 50%, ostale pa jo presegajo od 30–40%. Prav tako je dobro organizirano kulturno prosvetno delo, kjer je zafeta skoraj vsa mladina.

Ker je mladina v tovarni glinice in aluminija v Strnišču dobro seznanjena s združitvijo obeh organizacij, se s tekmovaljem pripravljajo na skupni kongres.

mladinska organizacija v železnarni svoje delo vztrajno nadaljevati.

Nekateri neuspehi mladinske organizacije na vasi so posledica raznih napak. Težka napaka je sektašenje nekaterih aktivov. Primer, ko niso hoteli povezati mladine v mladinsko organizacijo, »ker poje na koru«, je značilen za to. V Dovju, Breznici in Gorju pa odgovorni tovariši niso dali pobude za tekmovalje med aktivji, zaradi česar se mladinski aktivji tudi niso močneje razgibali. Aktivji v Zasipu, Kranjski Gori, Podnartu in drugi so bili n. pr. povsem nezainteresirani za gradnjo zadrugnih domov, dočim pa je nekaj kmečkih aktivov kot Lancovo, Lipnica in Kamna Gorica dalo velik delež pri izgradnji gospodarskih in kulturnih centrov na vasi.

V jeseniškem okraju je velik odstotek protiljudskih duhovnikov, ki skupaj s strmožavljenci kapitalističnimi elementi vodijo več ali manj prikrito propagando proti ljudski oblasti, kakor tudi proti mladinski organizaciji. Pri razkrinkavanju takih pojavov pa so mladinski aktivji včasih premalo odločni.

Na skupni konferenci SKOJ-a in LŠM na ljubljanski univerzi so izvolili nov plenem in delegate za kongres SKOJ-a in LMJ

Ljubljana, 6. dec.

Včeraj je bila v dvorani gospodarske fakultete konferenca delegatov SKOJ-a in LŠM-a ljubljanske univerze. Namen konferenca je bil prikazati delo mladinskih organizacij na ljubljanski univerzi v preteklem letu, seznaniti študente z nalogami mladinske organizacije v letu 1948-49 in izvoliti delegate za skupni kongres SKOJ-a in LMJ v Beogradu. Na konferenci sta bila poleg dekana ljubljanske univerze dr. Melika in zastopnikov profsorskega zbora ter GO LMS tudi zastopnika zagrebške in sarajevske univerzitetne mladine.

Poročilo o dosedanjem delu mladinskih organizacij je podal član sekretariata LŠM tov. Koebeč Tone. V preteklem letu so vse organizacije začele z ostro borbo za izboljšanje učnih uspehov. Število opravljenih izpitov se je lansko leto precej dvignilo in to predvsem na tehnični in ekonomski fakulteti. Posebno dobre uspehe beležita višja pedagoška šola in agronomska fakulteta. Še večjo pozornost pa bo treba v bodoče posvetiti nekaterim absolventom in prvim letnikom, kjer so učni uspehi še slabi.

LŠM je v preteklem letu intenzivno reševala vprašanja rednega strokovnega študija in politično-ideološke vzgoje. V

gres je v vseh teh vseh obstajal en sam aktiv, kjer je bilo vključenih le 20 mladincev, sedaj pa, ko so aktivji razdeljeni po vaseh, so je organizacija razširila za 73 članov.

Zelo dobre rezultate je dosegel mladinski aktiv Ptuj, ki je formiral »letošnje četo« za gradnjo zadrugnih domov. Ta četa je tekmovala vse leto in sodelovala skoraj na vseh gradbiščih v okraju. V tem času si je priborila prehodno zastavico, ki jo je dobila v trajno last. Mladina tega aktivja je napravila 27.000 prostovoljnih ur in pritegnila v organizacijo okrog 300 novih članov.

Ker je ptujski okraj izrazito kmetijski, je vprašanje borbe proti ostanikom kapitalizma na vasi še posebno važno. Delegati so na konferenci navedli vrsto primerov, ki so jih ugotovili na terenu.

Tak primer gospodarske sabotaže na vasi je Marjeta Koder, ki ima 31 ha zemlje, obdelala pa je samo 83 arov, toliko, da preživlja sebe. V času okupacije je redila 30 prašičev in 15 glav goveje živine. Danes pa se zadovoljuje samo s petimi prašiči in tremi glavami goveje živine.

Jernej Bauman iz Salovec je imel obvezno oddajo 10.200 kg krompirja, oddal pa ga je samo 4460 kg, ostalega pa je prodal v Mariboru po 15 din/kg.

Ivan Klasinc iz Marjete na Dravskem polju ima 45 ha zemlje. Obvezno bi moral oddati 34.050 kg krompirja, oddal pa ga je samo 10.203 kg. Župnik Rajmund Bratančič iz Majšperk pa odda obvezni oddaji kmetijskih pridelkov sploh ni hotel sprejeti. Oddati bi moral 900 kg krompirja, oddal pa ga je samo 50 kilogramov.

Vsi ti vaški mogotci so odkrito sabotali preskrbo delovnega ljudstva.

Konferenca je sprejela sklep, da bo mladina še odločnejše razkrinkovala protiljudske elemente na vasi in v krajevnih ljudskih odborih ter zadrugah.

Po živahni diskusiji je konferenca izvolila pet delegatov, ki bodo 15. decembra odšli na skupni kongres SKOJ-a in LMJ v Beograd.

Tako aktiv Gorje ni znal pravočasno razkrinkati delovanje župnika, ki je napeljal kanal z umazano vodo na grobove padlih borcev. Podobno je bilo v Breznici, kjer je tamkajšnji župnik prepričeval ljudi, da nova, združena mladinska organizacija prepoveduje mladini udeležbo pri verskih obredih in hotel tako odgovoriti mladino od organizacije.

V jeseniškem okraju je še vedno okoli 1500 neorganizirane mladine. To dejstvo že samo kaže, kakšna naloga še čaka mladinsko organizacijo.

Na konferenci so izvolili za delegate za skupni kongres SKOJ-a in LMJ tovariše, Zagorac Istok, Varl Tone, Božič in Čačič.

Okrajna mladinska konferenca na Jesenicah se je zaključila s podeljevanjem nagrad najboljšim aktivom, od katerih je aktiv iz Kamne Gorice prejel radio aparat kot najboljši pri prostovoljnem delu pri gradnji zadrugnega doma in za dobro organiziranje študijskih sestankov. Ostali aktivji kot: delovni aktiv »Tomaža Godca«, aktiv gimnazije v Bohinjski Bistrici in še drugi pa so prejeli knjižne nagrade.

strokovnem študiju je število opravljenih izpitov sicer naraslo, hkrati pa so rasle tudi »šestice« — najnižje pozitivne ocene. Ekonomska fakulteta je v borbi proti slabim ocenam povečala povprečni uspeh pri izpiti, toda rezultat še daleč ni zadovoljiv. Še slabše pa je na fakultetah, ki sploh niso pregledale števila opravljenih izpitov in uspehov.

Napaka, ki jo je treba v bodoče odpraviti, je koncentracija političnega dela na par ludeh, zaradi česar so ti volilni tovariši zaostali v rednem študiju, prav tako pa tudi političnega dela niso mogli popolnoma obvladati.

Mladinska organizacija bo skrbela, da bodo po posameznih fakultetah ustanovljene knjižnice, kjer si bo vsakdo lahko izposojal knjige, ki jih je premalo. Dekan ekonomske fakultete tovariš Danilo Vojksa je že samoiniciativno oskrbel fakulteto z bogato knjižnico.

Tov. Koebeč je nato govoril o delu mladinskih organizacij na ideološko političnem področju. Študijski sestanki niso bili privlačni, ker izbira materiala marsikje, tako tudi na tehnični, ni bila pravilna. Nekateri partijci in skofjevci so vložili premalo pažnje v pripravo krožkov, zaradi česar je zanimanje za študij padlo. Napake so se dogajale tudi pri sami diskusiji, kjer nekateri tovariši niso znali pripraviti in razlagati, ampak so diskusijo dušili. Na nekaterih fakultetah, n. pr. ekonomski, so delali napake tudi v tem, da so istovetili strokovni študij s politično vzgojo in ideološkim študijem. Pozabljali so, da je LŠM politična organizacija, ki ima predvsem vzgojne naloge.

Skofjevska organizacija je dosegla lepe uspehe in so bili skofjevci med prvimi pri delovnih akcijah in strokovnem študiju.

Socialna ekonomska komisija je preskrbela študentom precej stanovanj, 600 pa jih stanuje v raznih domovih. Naloga novega odbora bo, da bo tim prej spravil pod streho vse tiste, ki sploh nimajo stanovanj, ali pa se vozijo z vlakom v Ljubljano. Ta problem bo zadovoljivo rešen, ko bo zgrajeno v Ljubljani študentovsko naselje za 2000 ljudi. V prihodnjem letu bo zgrajena stavba za 600 študentov. LŠM bo pomagala pri graditvi tega naselja z delovnimi brigadami in bo to v prihodnjem letu, v pogledu delovnih akcij, njena najvažnejša naloga.

V študentskih menzah se danes hrani okrog 1000 ljudi, še več pa jih je v delavsko-nameštenskih menzah. Zato bo treba odprti nove študentske menze, predvsem v bližini zgradb tehnične fakultete.

Več kot polovica rednih študentov dobiva štipendije, ki znašajo mesečno povprečno 2060 din na študenta. 480 študentov, ki študirajo na drugih univerzah, pa dobivajo mesečno skupno 1 milijon 400.000 din.

Organi zdravstvenega fonda so v lanskem letu pregledali vse študente in so teže in laže obolele na pljučih poslali v okrevališče Tupalčice, kjer so v splošnem ozdraveli vsi, ki so disciplinirano sledili zdravniškim predpisom. Precejšnje število študentov pa je bilo poslanih na odmor na morje v Mošenicko drago.

Prostovoljnega dela so se študentje uspešno udeleževali do konca politične. Še pred koncem šolskega leta je delalo 6 delovnih brigad na pionirski progi. Dolenjski cesti in Ambroževem trgu ter so naredili 80.000 ur. Med počitnicami je odšlo 250 ljudi na zvezne akcije. Po po-

IZ DANASJNE ŠTEVILKE:

Pred skupnim kongresom SKOJ-a in LMJ
Kongres Mednarodne demokratične federacije žena v Budimpešti
Junaki dela v gozdarstvu in lesni industriji
Fizkultura — Objave

Borba za plan v rudnikih Zasavskega bazena

Borba za doseglo plana v rudnikih zasavskega bazena za letošnje leto se bliža zaključku. Vsi dosedanja izglede kažejo, da bo rudnik Trbovlje letni plan dosegel, vendar bo treba napeti vse sile in obdržati delovno disciplino na višini meseca novembra, saj se je bila ta zboljšala napram mesecu oktobru za 53,9 odstotkov. Rudnik Trbovlje je presegel mesečni plan za 3,2%. Največ zaslug za to ima zapadni obrat, ki je plan presegel 11,3%. Ostra borba za doseglo plana pa se je razvijala na vzhodnem obratu, saj je bil ta obrat 1. novembra t. l. 81,4 odstotka pod planom, s svojo požrtvovalnostjo in izboljšanjem delovne discipline pa je kolektiv vzhodnega obrata presegel mesečni plan za 0,8%. Obrat Doberna-Neža pa je visoko pod planom, kar

za 37,4%, tu je onemogočena skoraj vsaka produkcija zaradi jesenskega deževja, ki je povzročilo ogromno plazovje.

Storitve jamskih obratov pa so se napram mesecu oktobru in septembru v novembru izboljšale na zahodnem obratu za 19,3%, na vzhodnem za 3%, celotna rudniška storitev pa se je izboljšala za 11,6%.

Rudnik Zagorje ni dosegel plana za 4,7% zaradi defekta na separaciji in odvozu ter zaradi pomanjkanja vozilov. Plan je dosegel edino obrat Podstrana, ta ga je presegel za 9,7%.

Rudnik Hrastnik je pod planom za 12,8%. Vzrok nedoseganja plana ni samo v pomanjkanju delovne sile, temveč tudi v tem, ker med sindikatom in upravo ni bilo prave koordinacije.

V tovarni upognjenega pohištva Duplica vlagajo delavci vse sile, da izpolnijo plan

Polletni plan so v tovarni upognjenega pohištva v Duplici izpolnili pred rokom. Od takrat naprej so si z vztrajnim vsakodnevnim delom prizadevali, da bi bil tudi letni plan v proizvodnji in vrednosti dosežen pravočasno. Nastale pa so razne nepredvidene težkoče, včasih so jim primanjkovala surovina, ko so dobili nov artikel v delo, je tudi produkcija malo zaostala, kar je vse vplivalo na izpolnjevanje letnega plana. Ena najtežjih ovir, ki se je vlekla skozi vse leto, pa je bilo pomanjkanje delovne sile, 12% delovne sile, in to predvsem kvalificiranih mizarjev, jim manjkalo. Za doseglo letnega plana je bilo treba poiskati novih načinov dela, da premostijo vrzel, ki je nastajala v prejšnjih mesecih zaradi gornjih razlogov.

Pred dobrima dvema mesecema so se na enem izmed sindikalnih sestankov delavci zavezali, da bodo delali čez normalni delovni čas. Z malenkostno izjemo so delavci in delavke od takrat ostajali deset in tudi več ur v tovarni. Tako so v oktobru napravili 11.859 nadur, v novembru pa so jih napravili tudi okoli 10.000.

V oddelku mizarne, kjer se izdelujejo pisarniške mize, jim samo nadurno delo tudi ne bi dovolj pripomoglo, da bi lahko oddelk pravočasno izpolnil plan. Zato je v novembru mesecu 39 mojstrov, nameščencev in najbolj predanih delavcev organiziralo posebno delovno brigado. Ta brigada v prostem delovnem času dela v strojni mizarni, ki je eno izmed ozkih grl v produkciji in kjer se sedaj vodi najostrejša borba za izpolnitev plana. Od izpolnitve plana v mizarni je tudi odvisno, kako bo celotno podjetje izpolnilo proizvodni plan po asortimentu. Nadurno delo in posebna delovna brigada ter visoka storilnost delavcev v oddelku mizarne je pripomoglo, da je ta v novembru presegla plan za 50 odstotkov.

Borba za izpolnitev letnega plana je ostra prav v vseh oddelkih. Nekateri od teh bodo v prihodnjih dneh ali vsaj nekaj dni pred koncem leta plan izpolnili. Delavci na žagi so osnovni plan že izpolnili. Povišani plan, ki jim je bil postavljen v mesecu aprilu, pa bo zaradi velike požrtvovalnosti delavcev v prihodnjih dneh izpolnjen. V oddelku stolarne hočejo plan izpolniti do 24. decembra.

Množična udeležba volivcev na mestnih volitvah organov osnovnih organizacij Ljudske fronte Hrvatske

V nedeljo so bile v mestih Ljudske republike Hrvatske volitve za organe osnovnih organizacij Ljudske fronte. Vsa mesta, kjer so bile volitve, so bila v prazničnem razpoloženju. Posebno svečano je bilo okrašeno glavno mesto Hrvatske — Zagreb. V vseh rajonih mesta so se zgodaj jutraj hiteli frontovci na volišča, da bi izvolili v vodstvo svojih organizacij najboljše, ljudi, ki jih bodo vodili v nove delovne zmage.

Prva poročila, ki so prišla že okrog sedme ure, govorijo o velikih rezultatih, ki so bili doseženi v prvih jutranjih urah. Na mnogih voliščih je bilo glasovanje končano že okrog osem ure, ker so frontovci glasovali stoodstotno. Tako

čitnicah pa so bili uspehi prostovoljnega dela slabi in študentje niso izpolnili obveznosti.

Nato je govoril sekretar univerzitetnega komiteja Partije in predsednik LŠM-a tov. Legan Jože o delu in nalogah nove ljudske študentske organizacije. Govoril je, kakšen naj bo pravilno usmerjen ideološki študij. Opozoril je študente na neprestano borbo za čistost znanosti. Primeri izkrivljanja znanosti in zastrupljanja študentov s strani okoliških sovražnikov napredne znanosti in naše graditve socializma opozarjajo na neprestano budnost.

Sledile so volitve novega univerzitetnega plenuma, kamor je bilo izvoljenih 27 tovarišev. Tovariši Legan Jože, Makole Čedo in Cvahte Saša pa so bili izvoljeni za delegate za skupni kongres SKOJ-a in LMJ v Beogradu.

je na primer IX. blok II. rajona mesta Zagreba končal z volitvami pred osmo uro, 78. in 79. volišče VI. rajona je glasovalo stoodstotno do 8.30.

Tudi druga hrvatska mesta so dosegla v prvih jutranjih urah visoke rezultate. Frontovci delavskih naselij Rakovac in Drežnik v Karlovcu so glasovali stoodstotno do 9. ure. V Osijeku je največje število frontovcev volilo med deveto in deseto uro. V tem času je odšlo na volišča nad 17.000 volivcev, oziroma 64,17%. V Varaždinu je volilo dopoldne nad 90% članov Ljudske fronte.

Mesto Bjelovar je vodilo v medmestnem predvolivnem tekmovalstvu, kjer so do 9. ure 10 minut stoodstotno glasovali vsi frontovci. Mesto Sisak, ki je sprejelo vabilo na tekmovalstvo frontovcev Bjelovara, je zaključilo volitve ob 11. uri, kjer so do tega časa volili vsi člani Ljudske fronte. Stoodstotna udeležba volivcev je bila v mestih: Vukovaru do 16. ure, Osijeku do 16. ure, Novi Gradski in Slavonški Požegi do 18. ure, v Varaždinu, Vinkovcih in Slavonskem Brodu do 19. ure.

Do 17. ure je bil odstotek udeležbe članov Ljudske fronte na volitvah za mestne frontovske organizacije v ostalih mestih NR Hrvatske naslednji: Dubrovnik 88,70%, Djakovo 99,2%, Karlovac 98,5%, Koprivnica 95,05%, Split 94%, Šibenik 84%, Vitrovnica 94% in Zadar 86%.

V mestu Zagrebu je glasovalo do 15. ure 94,39% vpisanih članov Ljudske fronte. V Splitu je volilo do 13. ure 82% volivnih upravičencev, v Dubrovniku do 14. ure 74%, v Šibeniku pa do 14. ure 84% vpisanih volivcev.

KONGRES MEDNARODNE DEMOKRATIČNE FEDERACIJE ŽENA V BUDIMPEŠTI

Stotine milijonov žena obsodilo napadalno politiko angloameriškega bloka

Kongres zahteva izključitev Francove Španije iz vseh demokratičnih organizacij

Budimpešta, 6. dec. Dopisnik Tanjuga poroča: Na kongresu MDFZ je govorila o borbi sovjetskih žena predsednica Antifašistične zveze sovjetskih žena Zinaida Gagarina, ki je med drugim dejala:

»Za vzvišene cilje borbe, ki jo bomo v interesu miru, se bore sovjetske žene skupno z vsemi demokratičnimi organizacijami žena na svetu in hočejo aktivno sodelovati v borbi za nadaljnjo razširitev Federacije.

Kongres mora poslati ONZ nad vse energično prošnjo, naj dobi MDFZ v njej svoje pravice, ki ji pripadajo,« je rekla Gagarina.

Gagarina je zaključila svoj govor takole:

»Nas žena je veliko. Žene tvorimo polovico človeštva. Če se bomo skupaj uprele sovražnikom miru, bomo zmogle!«

Za sovjetsko delegatko je govorila predstavnica rumunskih žena Florica Meșinescu.

V diskusiji o referatu glede ženskih pravic je govorila v imenu jugoslovanske delegacije tovarišica Vanda Novosel, ki je med drugim dejala:

»Ko govorimo danes o položaju žena na svetu, jasno vidimo, da so žene dosegle popolno enakopravnost samo v tistih državah, kjer je oblast v rokah ljudstva, kjer ni izkoriščanja človeka po človeku, kjer dosledno izvajajo načela nacionalne in plemenske enakopravnosti, v državah, ki odločno stojijo na braniku demokracije, miru in dela, kjer gradijo boljše življenje ljudstvu, v Sovjetski zvezi in državah ljudske demokracije.

Pri doseganju enakopravnosti žena v naši državi smo v teh treh letih dosegli pomembne uspehe. Žene držav ljudske demokracije, pa tudi žene v kapitalističnih državah vedo, kako mnogo truda in naporov, predvsem pa pogojev je treba, da bi dali enakopravnost milijonom žena, da bi se milijoni žena dvignili do aktivnih borcev za zgraditev nove družbe.

Jugoslovanska predstavnica je nato navedla uspehe, ki smo jih dosegli pri urejanju enakopravnosti jugoslovanskih žena.

Ko je govorila o naporih za izgradnjo socializma in v okviru tega o urejanju enakopravnosti žena in njihovih boljšega življenja, je Vanda Novosel dejala: »Nekaj let po vojni, v komaj osvojenih opustošenih deželah, v deželah, ki je gospodarsko relativno zaostala in šele stopa v socialistično izgradnjo, ni niti lahko niti mogoče takoj zagotoviti takšnega položaja in življenja delovnim množicam, delovnim ženam, ki bi ga mogli imenovati blagostanje. Prva leta zgraditve socializma v državi spremljajo izredne težave, ki nam jih delajo danes predvsem kapitalistični elementi na vasi, da bi obdržali svoje razredne položaje in preprečili socialistični razvoj naše države. Ta borba proti ostankom kapitalizma je sestavni del borbe za izgradnjo socializma. Danes gradimo svojo državo z velikanskim trudom in žrtvami, bodisi v hrani ali v drugih potrebah. Tako nismo pr. žene-matere, ki so hkrati tudi delavke in družbene delavke, še vedno vse breme svojih obveznosti, kljub velikanskim naporom, da bi zaščitili mater in otroka, ki jih morete oceniti po številu dečjih domov, jasli, zavetisti in posvetovalnic, ki zmagoslavno zmagujejo začetek zares novega življenja, ki ga gradimo za

žene-matere v Jugoslaviji. Vendar vsi današnji uspehi in zboljšanje položaja žena, še bolj pa perspektive, ki se odpirajo ženam, zavednost žena in njihovo pripranost, da smo končno dosegli ljudsko oblast — vse to jih izpodbuja, da s prav tašnim junaštvom in požrtvovalnostjo, ki so ga imele v vojni, tudi danes kljub vsem težavam stopajo v borbo za izgradnjo socializma, ker so prepričane v zmago.

Značaj Antifašistične fronte žena se je danes v dobi izgradnje socializma, ko so si žene že pridobile enakopravnost, znatno spremenil. Naša organizacija, Antifašistična fronta žena in njeno vodstvo smatrat za svoje naloge: vsestransko aktivizacijo in čim širšo mobilizacijo žena v izgradnjo socializma, za ustvarjanje materialnih pogojev, ki so potrebni za enakopravno življenje žena. Naš izredno važni problem in naloga je predvsem borba za sleherni in tudi najbolj zaostalo ženo. To velja posebno za kmečke žene, katerih večji del je včlanjen v naši organizaciji. Narodnoosvobodilna borba in globoka družbena preobrazba v naši državi sta temeljito izpodkopali narodne odnose na vasi, in sicer gospodarske odnose, razumljivo pa tudi odnose med ljudmi, posebno pa še položaj žene. Njen položaj se je bistveno spremenil. Osnovne množice kmetice sodelujejo v političnem življenju, volijo svoje tovarišice v ljudske odbore, sodelujejo množično pri prostovoljnih delih, se uče brati in pisati, se seznanjajo s smotirnim gospodarstvom, številne pa so steber delovnih zadrug, voditeljice brigad, traktoristke itd.

Med zasedanjem so prebrali pismo podpredsednice Mednarodne demokratične federacije žena Dolores Ibarruri, ki se zaradi bolezni ni mogla udeležiti kongresa. V svojem pismu izjavlja Dolores Ibarruri v imenu španskih žena kongresu tole:

»Španske žene ne bomo prenehale z doseganjem borbo in se ne bomo odrekale zmagam. Zato pozivamo demokratične žene vsega sveta, naj še bolj energično nadaljujejo s svojo borbo proti frankističnemu terorju, naj zahtevajo od svojih vlad, da bodo odrekle sleherni pomoč krvavemu Francovemu režimu in podpre špansko ljudstvo v borbi za uvedbo demokracije in republike v Španiji.

V pismu nato Dolores Ibarruri poziva vse demokratične žene na svetu, naj se z večjim navdušenjem nadaljujejo in širijo borbo za mir, da bi mogla tako Mednarodna demokratična federacija žena v celoti izpolniti svojo dolžnost v borbi zoper hujšake na imperialistično vojno.

Na predlog ameriške delegatke je kongres poslal OZN tole brzojavko:

»V imenu sto milijonov žena zahteva drugi kongres Mednarodne federacije demokratičnih žena, naj države članice OZN ustavijo sleherni pomoč frankističnim Španiji in naj jo izključijo iz vseh organov Združenih narodov. Federacija demokratičnih žena zahteva, naj OZN ukrene vse, da bodo razveljavljene smrtno obsodbe in se preneha s preganjanjem španskih rodoljubov ter od španske frankistične vlade zahteva, naj vse priporočne izpusti iz zaporov.

Isti večer so budimpeštanske žene priredile v počastitev II. kongresa Mednarodne federacije demokratičnih žena veliko žensko zborovanje. Po ulicah je sto-

pal sprevod 50.000 madžarskih žena, ki so nosile bakle in transparente ter navdušeno vzklikale solidarnosti z ženami iz vseh krajev sveta, ki se bore za mir in svobodo v svojih državah.

Drugi dan zasedanja je vodja italijanske delegacije Maria Maddalena Rossi poročala o nalogah mednarodnega gibanja žena v borbi za mir in demokracijo. V poročilu je poudarila, da ni dovolj, če si mir samo želimo, temveč se moramo zanj tudi krepko boriti. Nato je predsedujoča Evgene Cotton prebrala vrsto brzojav iz vseh krajev sveta, v katerih žene iz raznih držav z navdušenjem pozdravljajo kongres.

V diskusiji o poročilu Maddalene Marie Rossi je prva govorila predstavnica svobodne Kitajske Lu Cui. Opozorila je na dejstvo, da so veliki uspehi, ki jih je dosegla kitajska ljudska armada v borbi proti Čangkajski, dokaz, da so vojni hujšaki, ki služijo ameriškim imperialistom in jim pomagajo, da bi mogli gospodariti nad vsem svetom, na Kitajskem doživeli popoln poraz.

Za njo je govorila predstavnica grške delegacije Krista Hadjiva-Siliu, ki je prikazala borbo demokratičnih grških žena. S pretresljivimi besedami je opisala vojna opustošenja in grozovit teror monarhohafistov. Poudarila je, da se počete Anglo-američanov v Grčiji prav v ničemer ne razlikuje od zahrbnosti in hudobnosti nemških okupatorjev. Ko je poudarila, da je v grški ljudski vojski približno 15% žena, je grška delegatka ob koncu svojega govora izjavila, da postajajo sile grških demokratičnih žena kljub vsem preganjanjem vedno bolj prekaljene v borbi proti imperializmu in njihovim grškim plačancem.

V imenu sovjetske delegacije je govorila Nina Popova. Opozorila je na vojno-hujšaksko početje in oboroževanje v ZDA in Angliji.

»Zaradi zločinskih politik ZDA in Anglije,« je dejala Nina Popova, »teče kri po džunglah Indonezije, Vietnamu, Palestini in na grških gorah.« Poudarila je, da je treba razkrinkavati vojne hujšake in izjavila: »Po vsem svetu se razlaga svečana prisega več sto milijonov žena: 'Hočemo mir!' Zato se bomo še bolj odločno borile za varnost našega ljudstva, še bolj energično razkrinkavale hujšake vojne.«

Za Nino Popovo je govorila predstavnica korejske delegacije Co En o položaju žena v severni Koreji, o borbi, ki jo žene južne Koreje bijejo proti ameriškim okupatorjem, da bi si priborile svobodo.

Nato je vodja delegacije Vietnamu Taj-Tien na ganljiv način opisala strahote, ki jih mora trpeti pod francoskimi kolonizatorji v službi ameriških imperialistov prebivalstvo Vietnamu.

Nato je kongres proučil prošnje organizacije žena iz 28 držav, ki prosijo, da bi jih sprejela Mednarodna federacija demokratičnih žena za svoje članice. Iz Evrope so soglasno sprejele: Zveze demokratičnih žena Velike Britanije, Holandije, Norveške, Danske, Avstrije, Nemčije in Svobodnega tržškega ozemlja. Sedaj so v Mednarodni federaciji demokratičnih žena zastopane vse evropske države. Z ostalih kontinentov je sprejela Federacija za nove članice sedem organizacij iz Amerike, 11 iz Azije, dve iz Afrike in organizacijo avstralskih žena.

Separatne volitve v zapadnih sektorjih Berlina

so bile izvedene z nasiljem policije in nacističnih elementov

Berlin, 6. decembra (Tanjug). Kakor se je pričakovalo, so potekle večerajšnje separatne volitve v zapadnem Berlinu v znamenju nasilja policije in nacističnih elementov nad demokratičnim prebivalstvom. Od ranega jutra so križarili po zapadnih sektorjih blindirani avtomobili in policijske patrulje. Prehode iz zapadnih sektorjev v sovjetski sektor je zasedla vojska policija.

Izpad fašističnih elementov so se pričeli že v zgodnjih jutranjih urah. V rjonu Pankov je nekda nacistična skupina izstrelila 15 strelcev na policijo sovjetskega sektorja. V Köpenigstrasse je okrog 30 tolovajev napadlo zborovanje svobodne nemške mladine in ranilo več oseb. Tolovaji so se zatekli v ameriški sektor, od koder so obsuli policiste s kamenjem, pri čemer jih ni nihče motil.

V teroriziranih članov naprednih organizacij ni zaostajala niti zapadnobelgijska policija. V sektorju »Kreuzberg« v ameriškem sektorju Berlina so aretirali dopoldne 14 članov Enotne socialistične stranke Nemčije. Več aretacij so izvedli v Steglitzu in drugih rajonih zapadno od Berlina.

Nasilje so izvajali tudi nad naprednim tiskom. Dopoldne je napadla policija v ameriškem sektorju racijo v prodajalnah listov in zaplenila vse izdane lista »Berliner Zeitung«. Kljub hrupni predvolivni kampanji je bila udeležba volivcev pri volitvah zelo slaba. Tako je na primer na posameznih voliščih v rajonu »Wedding«, v francoskem sektorju, do 9 ure glasovalo samo 15–20 oseb. Značilno je, da je med prvimi glasovalo 10.000 članov zapadnobelgijske policije.

Za način, po katerem so se izvajale

volitve, je značilen primer, ki se je pripetil v 37 volivnem okrožju britanskega sektorja. Prav do pričetka volitev ni tam nihče čul volivnih listov, tako da je imel vsak posameznik, ki bi prišel pred volilno mizo, priliko vzeti toliko listov, kolikor bi jih hotel. Do 15. ure je glasovalo v vseh treh zapadnih sektorjih povprečno 50% vpisanih volivcev.

Kakor poroča berlinski radio, se je še pred izvedbo separatnih volitev začela med desničarskimi političnimi strankami borba za porazdelitev glasov. O priliki razgovorov v zadnjih dneh, je socialnodemokratsko vodstvo zahtevalo, da bodo vzeli na glede na dejansko število izraženih glasov kot merilo za razdelitev glasov rezultat volitev z dne 20. oktobra 1946. Zvezni oficirji ameriške uprave pa so zahtevali, naj se objavi približno isto število glasov za socialdemokratsko stranko in krščanskodemokratsko unijo.

Delovni dan v sovjetskem sektorju

Berlin, 6. decembra. (Tass). Dočim so bile v zapadnih sektorjih Berlina separatne volitve, so v sovjetskem sektorju v nedeljo 5. decembra izvedli prostovoljni delovni dan za obnovo mesta, Delavci in nameščenci so prostovoljno delali v svojih podjetjih ali pa so pomagali odstranjevati ruševine. V obratih Bergmann Bernik je n. pr. vse osebe s 2.700 prostovoljci očistilo tovarniške prostore. Poizkus raketoparnega vodstva neodvisne študentske organizacije, da bi sabotiralo delovni dan na nedeljo, je propadel.

Čangkajske čete pod vedno večjim pritiskom narodnoosvobodilne armade

Medtem ko se pred Kuomintangovo prestolnico formira nova fronta, povečuje nankinška vlada nasilja nad demokratičnim prebivalstvom

Nanking, 6. dec. (Tanjug). Po likvidaciji močnega Kuomintangovega oporišča pri Hsueču se formira nova fronta pred Čangkajskovo prestolnico blizu Hvajina, 100 milj severno od Nankinga, kjer skuša narodno-osvobodilna armada odrezati Kuomintangove armade od Nankinga. Te osvobodilne sile po vesti AFP resno ogrožajo spodnji tok Jangcea. Ista agencija poroča, da je narodno-osvobodilna armada uspešno preprečila Kuomintangove namere, da bi poslali pomoč XII. armadni skupini, obkoljeni jugozapadno od Hsueču. Narodno-osvobodilne sile so zaustavile in zavrnile armade, ki so se skušale združiti z obkoljeno Kuomintangovo skupino. Razen tega so osvobodilne sile prizadevale velikanske izgube ostankom garnizije, ki ji je uspelo izvlči se iz Hsueču. Kakor poroča radio demokratične Kitajske, jih sedaj gonijo na zapad.

Čangkajske sile za vsako ceno obdržati osamljeni »otok« v koridorju med Mandžurijo in severovzhodno Kitajsko. V ta namen je dobil general Fu »Ji« poveljnik Čangkajskih sil na tem ozemlju, nove okrepitve v bojnih letalih in drugem vojnem materialu. Kljub temu pa njegove čete vedno težje vzdržujejo pritisk narodno-osvobodilne armade, ki je — po vesti Associated Pressa — zmanjšala površino tega Kuomintangovega »otoka« s tem, da je presečkala »o-

lezniško progo Peking-Kalgan. Razen tega so v vzhodnem Hopeju severno od Tiencina zapazili velike koncentracije sil narodno-osvobodilne armade.

V takem položaju povečuje nankinška vlada nasilje nad demokratičnim prebivalstvom. Razširila je obsedno stanje tudi na področje Vuhua, okrog 60 milj zapadno od uslja reke Jangce. Izdala je tudi ukaz, s katerim se prebivalstvu po tih provinco prepoveduje poslušanje radia demokratične Kitajske.

Ustanovljena je Narodna banka za osvobojeno Kitajsko

Severni Sensi, 6. dec. Agencija Nova Kitajska poroča, da so se banke severne Kitajske, Šantunga in severozapadnih osvobojenih področij združile in ustanovile Narodno banko Kitajske, ki je s 1. decembrom pričela izdajati enotne bankovce. Hkrati so določili tudi tečaj, po katerem se bodo bankovci, ki so bili do zdaj v obtoku v posameznih področjih, menjali za novo enotno valuto.

Unifikacija denarja v osvobojenih delih Kitajske nima nič ekupnega s Čangkajskovo denarno reformo, preračunano na skrajno osiromašenje kitajskega ljudstva, temveč naznanja prosperiteto na svobodnem ozemlju.

Avstrijske oblasti na Koroškem hočejo uničiti slovenskega kmeta

Celovec, 6. dec. (Tanjug). »Slovenski vestnik« piše o težkem položaju slovenskih kmetov na Koroškem, kjer si oblasti na vse načine prizadevajo, da bi slovenskega kmeta gospodarsko uničili in čimprej ponemžile Slovensko Koroško.

Od določenega kredita 11 milijonov šilingov za potrebe kmetstva niso slovenski kmetje dobili ničesar, ker so doslej delili kredite samo veleposesnikom, posebno pa še sovražnikom slovenskih kmetov. Tudi v manipulacijah s cenami poljedelskih pridelkov se kaže očitvena tendenca, da hočejo uničiti srednjega in malega posestnika. Prehranjevalni položaj je vedno težji, vse breme krivde pa pada na hrbet slovenskega kmeta.

List končno poudarja, da bi se morali koroški Slovenci boriti za svoje pravice vse dotlej, dokler ne bodo mogli sami odločiti o svoji usodi.

Cona »B« Tržškega ozemlja

Delavci zvišujejo produktivnost z lastnimi izumi

Trst, 6. dec. (Tanjug) Na pobudo ljudskih oblasti in sindikalne organizacije v istrskem okrožju so pričeli delavci izboljšavati delovni postopek in uvajati nove lastne izume. Tako je v tovarni Arrigoni nek delavec odkril nov način izdelovanja škatel iz materiala, ki je doslej veljal za neuporabnega. Pri sadnem podjetju Fructus je Brindolin Ivan prišel do novih načinov konzerviranja sadja. V tovarni mila Salvetti v Piranu je Vizzoli Anton po svoji zamisli pričel izdelovati milo za brizanje in umivanje. Gerbanič Spiridon, sodar v tovarni Ampelea v Izoli, je napravil aparat, ki ga uporablja pri upogibanju lesa za sode, s čimer zviša produktivnost za 100%.

piranih delih Sovjetske zveze. Trije obtoženci so bili obsojeni v odškodnini na do smrti pristno delo, medtem ko je bilo ostalih osem oseb obsojenih na kazni od treh do petih let prisilnega dela ter na zaplenbo premoženja. V Bukarestu se je tudi pričela obravnava proti devetim bivšim pravnikom v največjih rumunskih političnih za provaljajo premoženje »Petrosan« zaradi poverbe 661 milijonov lejov.

Finska policija aretirala dva sovjetska državljana

Misija ZSSR zahteva strogo kaznovanje krivcev

Helsinki, 6. dec. (Tass). V Preturli sta bila dva sovjetska državljana, sodelavci sovjetske misije na Finskem Tarasov in predstavnik podjetja »Aeroflot« Darski ob izhodu iz cirksusa nenadoma in brez kakršnega koli razloga aretirana. Ne glede na to da je Tarasov pokazal policiji svoje uradne dokumente, iz katerih je razvidno, da je član sovjetske misije, so uporabili policaji silo ter odpeljali oba sovjetska državljana na policijsko postajo. Pri vstopu na policijsko postajo so Tarasova in Darskega pretepli. Eden od njih je težko ranjen.

Na policijski postaji so odbili upravičeno prošnjo Tarasova in Darskega, ki

sta hotela stopiti v telefonski stik s sovjetsko misijo odnošno s finskim zunanjim ministrstvom. Finski policaji, proti katerim finske oblasti še niso ničesar ukrenile, so zelo grdo ravnali s sovjetskima državljanima.

V zvezi s temi nezakonitimi postopki je misija ZSSR poslala zunanjemu ministrstvu Finske noto, v kateri je protestirala zaradi aretacije sovjetskih državljana Tarasova in Darskega, kakor tudi zaradi pretepanja. Misija ZSSR zahteva hkrati od finskih oblasti, da krivce poosevijo na odgovornost in jih strogo kaznujejo.

Z VSEGA SVETA

LONDON. — Londonski listi poročajo, da se je začela v Gorini »razprava« proti novi skupini španskih antifašistov. Kakor je znano, so tu umrli pred mesecem dni Josefa Calosa in Antonia Sedana. Kljub temu, da so postavili pred frankistično vojsko sodišče 24 antifašistov. Vojsko sodišče je dva domoljuba obsodilo na smrt, 3 na do smrti robijo, 7 možkih in 5 žensk pa vsakega na 5 let zapor.

LONDON. — Parlamentarni poročavalec britanskih listov opozarja na relativno majhno večino glasov v korist vladnega zakonskega načrta o podaljšanju vojskega roka. Za sprejem zakonskega načrta so je izrekli od skupnega števila 640 poslancev samo 338 članov spodnjega doma. Med listimi ki so glasovali proti zakonskemu načrtu, je 84 laburistov, 8 liberalcev, 3 neodvisni člani spodnjega doma in 2 konservativci. Po prejetih podatkih so se približno 30 laburističnih poslancev vzdrglo za razhajanje. Poleg tega računajo, da se nad 100 laburističnih poslancev ni udeležilo seje. Dopisnik »Timesa« piše, da izid glasovanja za vlado ni ugoden.

ROM. — Predsednik uprave za izvajanje Marshallova paktu v Italiji Berlingo je izjavil v Milanu, da smatra ameriška uprava za potrebno odpustiti 180.000 italijanskih delavcev.

TOKIO. — »Akahata« poroča, da so na nedavnem kongresu japonske kmečke zveze v prefekturi Romori soglasno pozdravile bliznjo združitev organizacij socialistične stranke in Komunistične partije v tej prefekturi. Generalni tajnik socialistične stranke prefekturi Romori Eizoro Otsuka je izjavil, da bo v kratkem sklicen kongres zbral delavce v Komunistično partijo. »Akahata« pristavlja, da so nekatere osnovne organizacije socialistične stranke že združile v Komunistično partijo in da bo vanjo šlo v Komunistično partijo in da bo vanjo stopilo mnogo krajevnih socialističnih pravkov.

OTTAWA. — Kanadska vlada namerava uničiti 8 do 10 milijonov bušlov letosnje zrna krompirja. Poročajo, da je ameriška vlada zaradi velikega pridelka krompirja v ZDA ustavila novo krompirja. Kanadska vlada je odkupila v kanadskih krompirinah do 10 milijonov bušlov krompirja in ga pustila na njivah, da bi gnili.

LJUDSKA UNIVERZA V LJUBLJANI priredi v sredo, dne 8. decembra ob pol 20. uri v Mladinski dvorani predavanje

O IVANU CANKARJU.

Predavnik bo tovarš Ivan Bratko.

IZ DRŽAV LJUDSKE DEMOKRACIJE

PRAGA. — Českoslovaška vlada je na predlog notranjega ministrstva odobrila osnutek zakona o narodni varnosti. Po tem osnuteku je glavna naloga SNB (zborna narodna varnost) varovanje ljudske demokracijske gibanja, državnih meja, osebne varnosti, premoženja in javnega dela.

PRAGA. — Narodno podjetje »Skoda«, oddelek za izdelavo lokomotiv, je izpolnil naloge letošnjega plana 80 dni pred določenim rokom. Delavci tega oddelka so izdelali 23 mesečnih 84 parnih lokomotiv in 10 električnih lokomotiv. Oddelok izdeluje sedaj serijo lokomotiv za brzovalce, ki jih bodo izvozili v inozemstvo.

VARŠAVA. — Avstrijski zunanji minister Gruber in poljski pooblašeni minister na Dmaju Kurowski sta podpisala v imenu svojih vlad trgovinski sporazum, ki bo ostal v veljavi do 3. junija prihodnjega leta. V Varšavi je bil podpisan protokol o razgovorih poljsko-finske mešane trgovinske komisije, ki vključuje tudi sporazum o izmenjavi blaga v vrednosti 5 milijonov dolarjev za prihodnje leto.

VARŠAVA. — Posamezne veje poljske industrije izpolnjujejo pred rokom proizvodnne načrte. Tako je Poljska industrija sladkorna uredila proizvodni načrt sladkornja.

»Komunist« - glasilo CK KPJ

Glasilo Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije »Komunist« bo začelo od 1. januarja naprej izhajati redno vsaka dva meseca.

